

[Damsgaard.]

tilslører meget alvorlige brist i den såkaldte helhedsløsning. Med gennemførelse af dette forslag vil regeringen inden for 2-3 måneder have optaget statslån i udlandet for tilsammen 1 milliard kr. Det er mange penge, og hvad vil regeringen egentlig foreslå kronebeløbet af det nye udenlandske lån brugt til? Det kunne være meget interessant, om finansministeren kunne sige os noget om dette. Er der nogle angivelige formål? Er det til at leve for, som man populært siger? Det er helt klart, at et beløb af denne størrelse vil kunne udsætte det tidspunkt, da vi skimter bunden i valutakassen, men det vil samtidig kunne udsætte det tidspunkt en liden stund, da de uheldige virkninger af regeringens politik selv for den mest kortsigtede betragtning bliver helt åbenbare og derved fører til, at kuren til sin tid bliver så meget vanskeligere at stå igennem.

Udenlandske lån kan virke som morfin i en akut situation, men det er en farlig medicin i den situation, vort lands økonomi befinder sig i nu, ikke alene fordi den tilslører vort lands virkelige valutastilling, men også derved, at det let glemmes, at det er lånte penge, der skal forrentes og betales tilbage. Men er det meningen, at dette store lånebeløb ad den ene eller den anden vej skal ledes ud i vort store hjemlige kapløb mellem priser, omkostninger og pengeindkomster, så vil det på lidt længere sigt kun gøre vor valutastilling endnu vanskeligere. For jeg mener ikke, vi må glemme, at de senere års valutatab kun er et tydeligt tegn på, at den dybere liggende svaghed i vor økonomi er kommet frem. Det er et svaghedstegn, at vore omkostninger og vore priser i det sidste par år er steget dobbelt så stærkt som i de lande, vi konkurrerer med. Over for dette afgørende problem vil regeringens lånoptagelse kun gøre ondt værre.

Jeg ville antagelig have set mildere på denne udenlandske lånetransaktion, hvis folkettinget i lighed med sidste år havde lagt loft over statens udgifter som led i en reel helhedsløsning, der kunne have genskabt samfundøkonomisk balance. Det er imidlertid ikke sket. Regeringens forslag går derfor i virkeligheden ud på at fylde nye udenlandske lån i en kasse uden låg.

Hverken den stærke offentlige aktivitet, beskæftigelsessituationen eller det faktiske indhold af den lange række love, som regeringspartierne i de sidste uger har gennemført under betegnelsen helhedsløsning, opfordrer dertil.

Det er for venstre og for mig noget helt afgørende, at vi ikke i vor økonomiske politik eller i vort politiske liv i øvrigt forfalder til at søge skinløsninger. De kan måske i øjeblikket synes bekvemme udveje, men det er meget sjældent, at de på længere sigt løser noget problem — tværtimod.

Derfor kan venstre ikke medvirke til gennemførelse af det foreliggende lovforslag.

Jørgen Jensen: Det måtte virke stærkt og overraskende på mange i denne sal, da den højtærede finansminister for 14 dage siden pludselig lagde dette lovforslag på bordet, få uger efter at et stort flertal af folketinget — nogle med betænkeligheder — havde givet tilslutning til, at ministeren fik lov til at låne 500 mill. kr. i udlandet.

Jeg erindrer ikke, at vi dengang hørte noget som helst om, at summen snart skulle fordobles, sådan som det nu foreslås. Jeg kan heller ikke vide, om regeringen dengang havde sådanne hensigter i tankerne. Men hvis man allerede da havde planer om yderligere låntagning, synes jeg, at det havde været mest hensynsfuldt over for folketinget at meddele det. Hvorfor skal vi nu 2 gange med få måneders mellemrum lovgive om den samme sag?

Mit parti, der sagde ja første gang, synes, at vi nærmest bliver holdt for nar ved ikke straks at få regeringens politik på dette område klarlagt. Måske har regeringen skønnet, at maden ville glide lettere ned, når den kom i bidder. 1 milliard kr. på én gang er et så voldsomt stort tal, at mange kunne blive skræmt deraf. 2 gange 500 mill. kr. lyder måske af mindre, og da folk jo har en lidt kort hukommelse, kan det være, at mange har glemt førsteakten af stykket, før man kommer til andenakten. Jeg tilføjer dog, at vi snart er blevet ganske godt vænnet til store tal, senest et statsbudget på 10,3 milliarder kr.

Den højtærede finansminister handler altså ud fra princippet stykkevis og delt, og det må vi andre så tage til efterretning.